

Initiativ 4.2 Strukturert læring og tværfaglig dialog om bæredygtige indkøb

Projektbeskrivelse

Der gennemføres pilotprojekter og afsøges muligheder for at anvende udbudslovgivningen innovativt og proaktivt. Læring og dialog om bæredygtigt indkøb og forbrug finder sted i åbenhed på tværs af divisioner og projekter.

Aktiviteter 2020-2023: Gennemførelse af pilotprojekter, læring og dialog

- Tre bygherreleverancer og to anlægsprojekter til udførelse i hhv. 2022 og 2023 gennemføres som pilotprojekter med henblik på udvikling og anvendelse af kriterier, krav og kontrol af bæredygtighed i Banedanmarks indkøbs- og udbudspraksis.
- Muligheder for at anvende udbudslovgivningen innovativt og proaktivt anvendes.
- Model for beregning af totaløkonomi (TCO) samt vurdering af meromkostning (1. halvår 2022)
- Viden og erfaring integreres løbende i indkøb, forbrug og udbud af materialer og tjenesteydelser til anlægs- og vedligeholdsarbejde.

Grundlag

Design og gennemførelse af pilotprojekter er krumtappen i udvikling af metode for bæredygtige indkøb i Banedanmark

Der er i 2020 udpeget tre bygherreleverancer samt to anlægsprojekter til udførelse i henholdsvis 2022 og 2023. Der er udarbejdet en skitse til arbejdsplan og dokumentation af pilotprojekternes arbejde med udvikling af bæredygtigt indkøb og forbrug i deres projekt. Samtidig med at pilotprojekterne undersøger, hvilke krav der med fordel kan stilles, og hvor i udbudsprocessen det skal ske, etableres et internt vidensnetværk, der kan støtte og sparre med pilotprojekterne.

I takt med indsamling og analyse af viden om, hvordan marked og andre aktører arbejder med bæredygtige indkøb (initiativ 4.1. og 4.3.), formidles og anvendes denne viden både i pilotprojekterne og i andre aktuelle udbud og indkøbsprocesser.

Miljømæssig effekter

Indsatsen rummer en bred miljømæssig effekt, blandt andet afhængig af det konkrete udbuds kontekst og behov. Generelt forventes en god miljømæssig effekt i form af; CO₂ reduktion, jf. Banedanmarks Klimaplan 2030, Genanvendelighed og reduktion af affaldsmængder, jf. EU's Green Deal, 2019, reduktion i anvendelsen af giftige og uønskede stoffer i hele værdikæden, jf. Listen over uønskede stoffer (LOUS), Miljøstyrelsen samt substitution af teknologi, materialer og processer til mere bæredygtige alternativer.

Økonomi og finansiering

Økonomi

Det forventes, at krav om bæredygtighed vil have en effekt på det samlede budget til indkøb. Denne effekt kendes ikke på forhånd.

Miljøstyrelsen anbefaler brug af totaløkonomiske betragtninger for at vurdere, hvordan en eventuel større udgift ved anskaffelse kan indhentes i form af driftsbesparelse og mindre udgifter til bortskaffelse f.eks. i form af afgift miljøfarligt affald. Erfaringer fra Miljøstyrelsens arbejde med grønne indkøb viser, at flere varegrupper kan give et overskud, f.eks. indkøb af energieffektiv belysning og personbiler. Indenfor byggeriet viser erfaringer med anvendelse af bæredygtigheds certificeringen DGNB, at bæredygtige løsninger ofte udmønter sig i form af driftsbesparelser og bedre salgsværdi, idet det dog er uklart, om disse konklusioner kan overføres til jernbaneområdet.

I takt med gennemførelse af metodeudvikling og pilotprojekter i Banedanmark er fokus også, at samle input til elementer i en totaløkonomisk beregningsmodel for jernbaneprojekter. Der planlægges for at have et første bud på en sådan helhedsorienteret vurderings- og beregningsmodel klar 1. halvår 2022.

Finansiering

Behov og model for finansiering kendes endnu ikke.